

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Slovacă în domeniul securității sociale, semnat la Bratislava la 26 martie 2026

În temeiul art. 14 alin. (2) din Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 24-26, art. 137), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Președintelui Republicii Moldova spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Slovacă în domeniul securității sociale, semnat la Bratislava la 26 martie 2026.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Viceprim-ministru,
ministrul afacerilor externe

Mihail POPȘOI

Ministrul muncii
și protecției sociale

Natalia Plugaru

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****Pentru ratificarea Acordului dintre Republica Moldova și Republica Slovacă
în domeniul securității sociale, semnat la Bratislava la 26 martie 2026**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul dintre Republica Moldova și Republica Slovacă în domeniul securității sociale, semnat la Bratislava la 26 martie 2026.

Art. 2. – Guvernul și alte instituții ale statului vor întreprinde măsurile necesare pentru implementarea prevederilor Acordului nominalizat.

Art. 3. – Ministerul Afacerilor Externe va notifica Părții slovace ratificarea Acordului menționat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

ARGUMENTAREA

oportunității ratificării Acordului dintre Republica Moldova și Republica Slovacă în domeniul securității sociale, întocmit la Bratislava, la 26 martie 2026

A. *Descrierea tratatului*

Acordul dintre Republica Moldova și Republica Slovacă în domeniul securității sociale (în continuare - Acord) propus pentru ratificare este unul bilateral, care se încheie la nivel de stat între Republica Moldova, pe de o parte, și Republica Slovacă, pe de altă parte, fără a fi implicate părți terțe la tratat, semnat la Bratislava, la 26 martie 2026.

Acordul are o formă clasică, după cum urmează : titlu, preambul, dispozitiv și clauze finale, fiind structurat în 28 articole, care sunt grupate în 5 Părți.

Acordul a fost elaborat în temeiul articolului 12 din Carta Socială Europeană revizuită, ratificată parțial de Republica Moldova prin Legea nr. 484/2001.

Scopul Acordului este asigurarea unui cadru de garanții de securitate socială pentru lucrătorii migranți din Republica Moldova, care desfășoară sau au desfășurat o activitate de muncă și/sau domiciliază pe teritoriul unuia sau ambelor State Contractante.

Dispozițiile Acordului moldo-slovac se vor aplica persoanelor care sunt sau au fost supuse legislației unui sau ambelor State Contractante (angajați, lucrători independenți și lucrătorilor detașați).

În baza Acordului persoanele eligibile vor beneficia de pensii pentru limită de vârstă, pensii de dizabilitate cauzată de afecțiuni generale, pensii și indemnizații de dizabilitate în urma accidentelor de muncă sau cauzată de boli profesionale și pensii de urmaș.

Republica Slovacă va acorda, de asemenea, conform legislației pe care o aplică, pensia pentru limita de vârstă, pensia de invaliditate, pensia de văduv/văduvă, pensia de orfan, pensia anticipată și pensia a 13-a.

Tratatul are la bază principiile europene stabilite în Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială: *egalitate de tratament, determinarea legislației aplicabile, totalizarea perioadelor de asigurare, exportul prestațiilor, proporționalitate.*

Principiul proporțional de calculare a pensiilor prevede că fiecare Stat Contractant va achita partea de pensie calculată proporțional perioadei de asigurare realizate pe teritoriul propriu, iar exportul prestațiilor prevede dreptul persoanei de a beneficia de pensie și alte prestații dobândite în statele în care și-au desfășurat activitatea, pe teritoriul statului de domiciliu.

Acordul nu implementează, amendează sau substituie vreun tratat internațional în vigoare și se propune a fi încheiat pe un termen nedeterminat, cu prevederi referitoare la denunțare de către oricare parte la tratat printr-o notificare scrisă, expediată prin canale diplomatice.

Acordul poate fi modificat și completat de comun acord prin încheierea unor protocoale separate. Aceste protocoale vor constitui parte integrantă a prezentului Acord și vor intra în vigoare conform aceleiași proceduri ca și Acordul.

B. Analiza de impact

1. Informații generale. Acordul este actual atât timp cât se atestă procese migratorii dintre cele două State Contractante la Acord, deoarece tratatul se aplică persoanelor care se deplasează dintr-un stat în altul, fie în scop de muncă, fie pentru a-și stabili domiciliul, pentru a le asigura garanții de securitate socială în cazul survenirii riscurilor sociale asigurate.

Scopul final al tratatului este ca cetățenii Republicii Moldova care au muncit în Republica Slovacă, la atingerea vârstei de pensionare să beneficieze de pensie din acest stat și, totodată, pe perioada de activitate să fie asigurați cu un venit sub formă de prestații sociale în cazul producerii unui accident de muncă sau survenirii unei boli profesionale, fie asigurarea membrilor familiei în caz de deces al întreținătorului.

În practica internațională relațiile dintre state în domeniul securității sociale sunt reglementate prin tratate multilaterale, fie prin acorduri bilaterale.

Printre instrumentele juridice multilaterale existente este Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, fiind cel mai complex și cuprinzător instrument juridic cu titlu obligatoriu în toate statele membre UE, cele ale Spațiului Economic European și Elveția.

Republica Moldova are semnate 23 de Acorduri de securitate socială, dintre care prevederile a 18 Acorduri sunt aplicate la stabilirea prestațiilor sociale.

Acordul generează drepturi pentru persoanele care cad sub incidența tratatului la prestațiile sociale prevăzute în acesta, precum și obligația de a plăti contribuții de asigurări sociale în statul în care sunt asigurate.

Totodată, prevederile Acordului generează obligația Statelor Contractante să transfere prestațiile stabilite în temeiul Acordului în statul de domiciliu a persoanei, chiar și în cazul în care legislația națională în domeniu nu conține norme similare.

Orice diferende referitoare la interpretarea sau aplicarea Acordului vor fi soluționate prin consultări sau negocieri între autoritățile competente ale Statelor Contractante.

2. Aspectul politic, cultural și social. Încheierea Acordului va contribui la consolidarea relațiilor politice și va intensifica colaborarea între autoritățile și instituțiile competente ale celor două State Contractante.

Acordul va asigura garanții sociale și un nivel de echitate socială persoanelor din categoria lucrătorilor migranți, asigurându-le, prin urmare, dreptul la libera circulație.

3. Aspectul economic și de mediu. Acordul nu conține prevederi care ar avea efecte negative asupra economiei Republicii Moldova. Dimpotrivă, proiectul motivează persoanele care cad sub incidența Acordului să activeze în sectorul formal, pentru ca la apariția riscurilor sociale asigurate să beneficieze de prestații sociale corespunzătoare.

Prevederile Acordului creează condiții favorabile pentru ca migranții din Republica Moldova să revină în țară, deoarece la atingerea vârstei de pensionare aceștia vor putea beneficia în baza Acordului de drepturile de securitate socială dobândite în Republica Slovacă pe teritoriul Republicii Moldova. Respectiv, în cazul în care aceste persoane vor beneficia de pensie din unul sau ambele State Contractante, vor dispune de mai multe surse de existență.

Prin urmare, Acordul va avea drept consecință indirectă la reducerea numărului beneficiarilor de ajutor social și alte prestații sociale acordate din bugetul de stat persoanelor neeligibile pentru pensie.

4. Aspectul normativ. Proiectul Acordului este compatibil cu prevederile Constituției Republicii Moldova, Carta ONU și alte tratate internaționale la care Republica Moldova este parte. Proiectul Acordului vine să realizeze angajamentele asumate de către Republica Moldova prin aderarea sa la Carta Socială Europeană revizuită, ratificată de Republica Moldova prin Legea nr. 484/2001 și semnarea Acordului de Asociere RM-UE.

Acordul este compatibil cu Regulamentul (CE) nr. 883/2004 privind coordonarea sistemelor de securitate socială, principiile și prevederile cărui constituie baza tratatului.

Încheierea Acordului nu necesită adoptarea sau modificarea legislației naționale în vigoare. Fiecare Stat Contractant își aplică cadrul legal național existent.

5. Aspectul instituțional și organizatoric. Autoritatea competentă responsabilă de negocierea proiectului Acordului este Ministerul Muncii și Protecției Sociale.

În procesul negocierilor sunt implicate de asemenea: Casa Națională de Asigurări Sociale, Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă și Ministerul Afacerilor Externe.

Casa Națională de Asigurări Sociale și Consiliul Național pentru Determinarea Dizabilității și Capacității de Muncă vor asigura comunicarea cu instituțiile competente din Republica Slovacă, în vederea implementării Acordului.

6. Aspectul financiar. Impactul Acordului se va reflecta pozitiv asupra situației financiare a beneficiarilor. Angajamentul statului constă în asigurarea persoanelor asigurate cu drepturi de pensie dobândite corelativ plății contribuțiilor de asigurări sociale, chiar și în cazurile în care aceste persoane nu au realizat un stagiul de cotizare minim necesar pe teritoriul Republicii Moldova, dar îndeplinesc această condiție prin totalizarea perioadelor de asigurare în ambele State Contractante.

Complementar, la stabilirea și calcularea pensiei, fiecare stat va aplica legislația națională în domeniu, respectiv Republica Moldova și Republica Slovacă vor calcula și achita pensia doar pentru perioadele de asigurare realizate pe teritoriul propriu, prin aplicarea principiului proporționalității.

În temeiul Acordului se stabilesc doar pensiile prevăzute în Legea nr. 156/1998 privind sistemul public de pensii, care se achită din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat.

Implementarea Acordului nu implică cheltuieli din bugetul de stat sau local, la fel nu sunt necesare cheltuieli pentru realizarea acțiunilor legate de aspectele normativ, instituțional și organizatoric ale tratatului.

Prevederile Acordului nu au un impact direct asupra importurilor și exporturilor sau mediului de afaceri, dar, totodată, ar crea indirect efecte asupra sistemului fiscal, motivând persoanele să activeze în economia formală, majorând prin aceasta numărul subiecților de drept fiscal și cel al contribuabililor la bugetul asigurărilor sociale de stat.

7. Aspectul temporar. Acordul va urma toate etapele și procedurile interne aferente negocierii, semnării, ratificării și punerii în vigoare a unui tratat, stabilite prin Legea nr. 595/1999 privind tratatele internaționale ale Republicii Moldova și în Regulamentul privind mecanismul de încheiere, aplicare și încetare a tratatelor internaționale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 442/2015.

Acordul se încheie pentru un termen nedeterminat și poate fi denunțat de către oricare parte la tratat printr-o notificare scrisă, expediată prin canale diplomatice.

În acest caz, Acordul va înceta să producă efecte după șase (6) luni de la data recepționării de către celălalt Stat Contractant a notificării de denunțare.

În cazul denunțării tratatului toate drepturile dobândite în temeiul Acordului vor fi menținute.

Aplicarea provizorie a tratatului nu este prevăzută și nici necesară. În cazul apariției unor dificultăți în aplicarea Acordului vor fi soluționate prin consultări sau negocieri între autoritățile competente ale Statelor Contractante.

C. Analiza oportunității ratificării tratatului

Acordul dintre Republica Moldova și Republica Slovacă în domeniul securității sociale propus pentru ratificare, a fost semnat la Bratislava, la 26 martie 2026, în cadrul vizitei de lucru a doamnei Natalia PLUGARU, Ministru al Muncii și Protecției Sociale al Republicii Moldova.

Acordul a fost întocmit în limbile română și slovacă, ambele texte fiind egal autentice, respectiv stabilește expres necesitatea de a fi ratificat.

În acest sens, Acordul va intra în vigoare în prima zi a celei de-a treia luni, care urmează după data recepționării, prin canale diplomatice, a ultimei notificări scrise privind îndeplinirea de către Statele Contractante a procedurilor legale interne necesare intrării sale în vigoare.

Acordul se încheie pe o perioadă nedeterminată și poate fi denunțat de oricare dintre Părți contractante prin notificarea celeilalte Părți contractante, prin canale diplomatice, în orice moment.

Implementarea Acordului nu impune elaborarea unor acte normative subsecvente și nici ajustarea cadrului juridic existent. În cazul denunțării acestuia toate drepturile dobândite în temeiul Acordului vor fi menținute și după denunțarea sa.

**Secretară
generală adjunctă**

Cristina JANDÎC-VINTILĂ